

17. Aarg. Nr. 17.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN.

2. September 1917.

Det 8000. Lokomotiv fra Lokomotivfabriken i Hannover.

Ved Ojto Bendixen.

I Aaret 1910 afleverede Hannoversche Maschinenbau-Aktien-Gesellschaft vormals Georg Egestorff, Hannover-Linden det 6000 Lokomotiv, som var et D ($\frac{1}{4}$ koblet) Godstogslokomotiv, Litra G 8. til overhedet Damp, og bygget til de projsiske

Statsbaner det 7000 Lokomotiv et E ($\frac{5}{5}$ koblet) Godstogslokomotiv, Litra G 10, til overhedet Damp og med Fødevandsforvarmer.

I en Tid, hvor den samlede tyske Industri staar i en varm Vædekamp med dens talrige Fjenders Industri og en stor Del af Industrien i de neutrale Lande, naede ovennævnte Lokomotivfabrik, som mægtigt har forøget sin Præstationsevne til Frembringelser, der finder Anvendelse i Krigsøjemed. dog

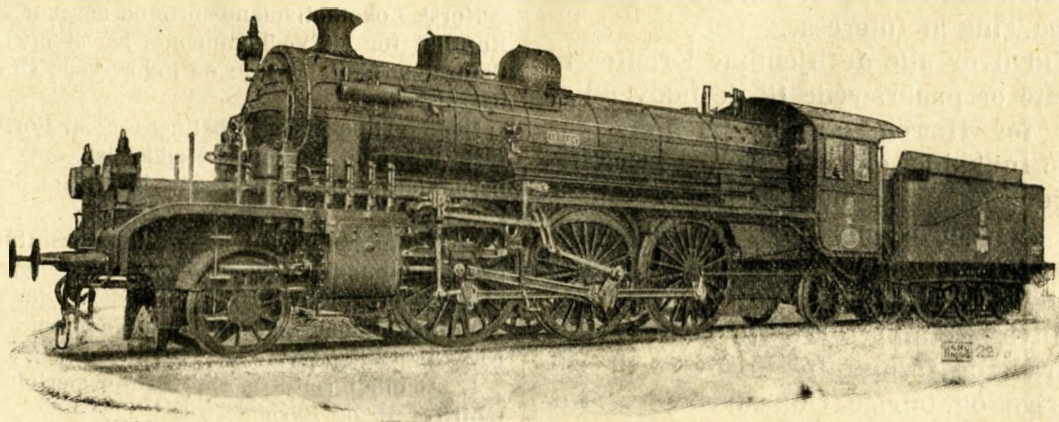

Fig. 1. De oldenborgske Statsbaners 1 C 1 Tvilling lltogslokomotiv til overhedet Damp. Lentz Ventilstyring, Schmidt's Røgrørsoverheder og Fødevandsforvarmer. Hanomag-Fabrik Nr. 8000.

Cylinderdiameter	580 mm.	Fødevandsforvarmerens Hedeflade	13,2 m ²
Stempelslag	630 "	Risteflade	3 "
Damptryk	14 kg./cm	Tom Vægt	64,5 t.
Drivhjulsdiameter	1980 mm.	Tjenstvægt	72 -
Løbe " "	1100 "	Adhæsiønsvægt	46,5 -
Hjulstand, fast	4250 "		
" samlet	10425 "	Tender:	
Kedlens Hedeflade	145,8 m ²	Væindhold	20 m ³
Overhederens Hedeflade	41 "	Kul	6 t.
		Tom Vægt	23,5 -
		Tjenstvægt	49,5 -

at fuldføre sit 8000 Lokomotiv, et 1 C 1 ($\frac{3}{5}$ købet) Iltoglokomotiv til overhededet Damp og med 4 akslet Truck-Tender, bygget til de oldenborgske Statsbaner.

Lokomotivets formfuldendte Konstruktion, hvis Udkast er gennemført af Hanomag i Fællesskab med de oldenborgske Statsbaners maskintekniske Direktør, Geh. Overbygningsraad Ranatier, forfejler ikke sit Indtryk (Fig. 1). Den som Nr. 8000 fuldførte Maskine bærer Navnet „Berlin“. I Anledning af Festligheden paa Dagen var den rigt smykket med Blomster og Flag, og den 23. Januar blev den paa Fabriken Hanomag overgivet til de oldenborgske Statsbaner, hvorefter den siden er sat i Drift.

Hanomag har i Aarenes Løb leveret ialt 163 Gods-, Persontogs- og Iltoglokomotiver og over 90 Erstatningskedler til de oldenborgske Statsbaner.

I en Afhandling om „De oldenborgske Statsbaners Lokomotiver før og nu“ bringer Hanomag i sit Tidsskrift „Hanomag-Nachrichten“ fra April en med Tegninger og Afbildninger forsynet udførlig Beskrivelse af det 8000 Lokomotiv. Vi haaber i en senere Artikel at komme ind herpaa, da der forekommer forskellige Ting af Interesse.

I en Tid hvor alle de hjemlige Kræfter til det yderste er paakrævede til de nødvendige Arbejder for Hæren, og med Henblik paa de talrige Indkaldelser af uddannede Kræfter til Felttjenesten, maa det fortjenes at nævnes som et fremragende Bevis for den tyske Industris Præstationsevne, at man dog formaar at bygge en helt ny Iltoglokomotivtype, som i enhver Retning svarer til Driftsforholdenes Krav, og fremskaffe de overordentlig omfangsrige og talrige Udkastarbejder, Udfærdigelsen af Hundreder af Tegninger, Modeller, Skabeloner o. s. v., som en ny Lokomotivtype fordrer.

Den, der ønsker at styrke Sæmmenslutningen mellem Lokomotivmændene, er Medlem af

HJÆLPEFONDEN

Lønkonflikten i Norge.

Norsk Lokomotivmands Forening afholdt som bekendt sit ekstraordinære Aarsmøde d. 14. August i Kristiania. Vi optrykker nedenfor Referatet af Mødet.

Norsk Lokomotivmandsforbund har afholdt ekstraordinært Repræsentantmøde i Medicinske Selskabs Lokaler.

Formanden, Kraft Lund, aabnede Mødet og nævnte, at det var første Gang, Forbundet afholdt ekstraordinært Landsmøde, men det var da ogsaa en højst ekstraordinær Situation, der forelaa, nemlig Lønsagen og Behandlingen af Opsigelsesspørgsmaalet.

Der var fremmødt ialt 50 Repræsentanter. Desuden de to indbudte Stortingsmænd Magnus Nilssen og Ole O. Lian.

Mandaterne godkendtes.

Der foretoges Valg af Næstformand. Valgt blev C. Olafussen.

Dermed gik man over til Behandling af Mødets Hovedspørgsmaal: Lønsagen. Formanden redegjorde for denne. I Debatten deltog flere Talere fra de forskellige Distrikter, ligesom Magnus Nilsson redegjorde for Behandlingen i Stortinget.

Det fremgik af Debatten, at der er ingen udelt Tilfredshed med Resultatet af Lønbevægelsen. Særlig Kristiania Distrikt var mod at godkende Resultaterne.

Mod 12 Stemmer vedtoges følgende Udtalelse:

Norsk Lokomotivmandsforbund anser den opstaaede Konflikt for sit Vedkommende hævet og bemyndiger Centralstyret til at tage de indleverede Opsigelser tilbage.

Denne Tilbagetagelse betinges af, at Forbundet snarest ske kan modtager Meddelelse om, at Statsbanerne lader alle de opsagte forblive i deres Stillinger.

I Overensstemmelse med denne Beslutning vil Repræsentantmødet udtale: Man anser ikke det vedtagne Lønregulativ tilfredsstillende og forudsætter, at Administrationen snarest imødekommer Forbundets Krav om følgende:

1. Genindførelse af hel Uniformering for Lokomotivførere og Fyrbødere.

2. Timepenge beregnes efter Lokomotivtimer.

3. At Sætserne for Betaling af Timepenge i Henhold til Andragende af 30. August 1916 maa blive foreslaaet forhøjet ved næste Budgetforelæggelse, samt at Administrationen fra 1. Juli 1917 ansætter Timepengene saaledes: For Tjeneste paa Tog om Dagen 18 Øre, og for Fravær om Dagen uden Tjeneste 15 Øre for Lokomotivførere og to Trediedele deraf for Fyrbødere. Nattimer regnes fra Kl. 6 Aften til 6 Morgen.

4. At Administrationen ved næste Aars Budgetforslag optager Forslag om at Fyrbødernes Løn ansættes til 2000 Kr. stigende til 2600 Kr.

5. Foruden de forannævnte Krav vil Forbundet henstille til Administrationen, at Arbejdsforholdene ordnes ved Fastsættelse af maksimal Arbejdstid for Lokomotivpersonalet under Henviisning til det egenartede Arbejde, som udføres af dette Personale.

6. Forbundet henstiller, at der gives dette Adgang til at vælge en Repræsentant i det Kollegium, som faar i Opgave at revidere Pensionskassens Statuter. — Blokaden vil først blive hævet, naar der foreligger Svar fra Jernbanestyret.

I Eftermiddagsmødet behandlede Spørgsmaalet om Forbundets Stilling til Arbejdernes faglige Landsorganisation.

Vi skal supplere dette med at meddele, at saavel Hovedstyret for Norges Statsbaner saavel som Direktionen for Norske Hovedjernbane er gaaet ind paa Betingelserne for Afskedsansøgningernes Tilbagekaldelse. Med dette er Konflikten afsluttet og Blokaden hævet.

Om de Krav, der rejses igennem Resolutionen, kan der i Øjeblikket intet siges. Organisationens Ledelse mener, at de faar en Repræsentant med i det Udvalg, eller den Kommission, der skal beskæftige sig med Udarbejdelse af nye Statuter for Pensionskassen. Man mener ogsaa at have Haab om, at Kravet om Beregning af Timepenge efter Lokomotivtimer skal blive løst paa en for Lokomotivpersonalet tilfredsstillende Maade. Spørgsmaalet om Uniformeringen ser det ogsaa ud til skal blive løst paa den ønskede Maade. Endvidere ser det ud til, at Maximalarbejdsdagen skal blive løst, men paa nærværende Tid er det ret vanskeligt at udtale sig derom, da der egentlig ikke foreligger noget bestemt herom. Om end vore norske Kolleger ikke naaede at faa gennemført deres Krav i fuld Udstrækning, kan Resultatet vel nok siges ikke at være helt utilfredsstillende.

Resultatet er altsaa dette, at Normændenes Slutløn for Lokomotivførernes Vedkommende er 1000 Kr. højere end vore, og at denne naas paa 8 Aar mod vore 12 Aar. Begyndelseslønnen ligger ca. 200 Kr. over vor Slutløn. For Lokomotivfyrbødernes Vedkommende er Forholdet noget lignende. Slutlønnen ligger ca. 600 Kr. over Slutlønnen her og naas paa 8 Aar mod vore 16 Aar. Begyndelseslønnen ligger ca. 100 Kr. over vor højeste Lokomotivfyrbøderlønsats. Naar vi ser hen til, at danske Lokomotivmænd i 1908 var bedre

lønnede end norske Lokomotivmænd, og at disse siden den Gang har faaet deres Lønningsslov revideret 2 Gange, vidner dette om, at den norske Regering og Rigsdag er betydelig mere lydhøre for deres Tjenestemænds Krav end den danske Regering og Rigsdag.

Lad os haabe, at dette maa blive anderledes, og at ogsaa danske Tjenestemænd snart kan faa deres Lønninger revideret, og det paa en saadan Maade, at de i nogen Grad kan siges at blive tilfredsstillende og atter hæve dem fra det Proletariat, hvor de efterhaanden er sunket ned i.

Prisstigningen under Krigen.

Siden December 1914 har Det statistiske Departement gennem Prisreguleringskommissionerne i Hovedstaden og Provinsbyerne indsamlet Materiale til Belysning af den Prisstigning, som har fundet Sted under Krigen. De maanedlige Beretninger om Priserne for de enkelte Varer offentliggøres i Statistiske Efterretninger; men desuden har man for hvert Aars Juli og Februar Maaneder søgt at give et samlet Udtryk for, hvad Prisstigningen betyder for et nærmere afgrænset Husholdningsbudget. Beretningerne over, hvorledes Prisstigningen har virket paa en Husholdnings samlede Udgifter, er foretaget paa Grundlag af et københavnsk Husholdningsbudget paa 2000 Kr. før Krigen, med den Fordeling af Udgifterne, som da fandtes. Denne Fordeling er opstillet i Overensstemmelse med den i 1909 udarbejdede Statistik over Husholdningsregnskaber for Hovedstadsfamilier.

Prisstigningen er beregnet under den Forudsætning, at Forbruget har holdt sig konstant under hele Prisstigningsperioden. De fundne Resultater giver altsaa Udtryk for, hvorledes Prisstigningen vilde virke for en Familie, som forbrugte samme Kvantum af de forskellige Varer som før Krigen.

Under denne Forudsætning vil Udgifterne for et københavnsk Normalbudget, som i Juli 1914 balancerede med 2000 Kr., stille sig omtrent paa følgende Maade for de enkelte Grupper af Fornødenheder:

Udgifter til:	Juli	Juli	Juli	Febr.	Juli
	1914	1915	1916	1917	1917
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer:					
Flæsk og Kød.....	234	328	420	380	370
Smør, Mælk, Ost, Æg.....	217	282	324	395	371
Margarine og Fedt.....	73	95	100	105	125
Fisk, fersk og tørret.....	30	30	38	34	42
Brød.....	153	199	194	252	284
Mel, Gryn o. lign.....	33	56	56	70	80
Kartofler, Grøntsager, Frugt...	54	65	65	68	82
Sukker, Urtekram, Øl m. v. ...	166	164	186	198	226
Tilsammen...	950	1219	1386	1502	1580

Klæder, Fodtøj Vask	270	297	432	460	513
Bolig og Vedligeholdelse	330	330	342	363	375
Brændsel og Belysning	100	130	175	197	220
Skatter, Kontingenter, Læge osv.	210	210	210	210	210
Andre Udgifter	140	140	173	190	196
Tilsammen	1050	1106	1333	1420	1514
I alt	2000	2326	2718	2922	3094

Det Forbrug, som i Juli 1914 kostede 2000 Kr., kostede saaledes i Juli 1915 2326 Kr., i Juli 1916 2718 Kr., i Februar 1917 2922 Kr., og i Juli 1917 3094 Kr. Gennem hele Perioden har Prisstigningen fortsat sig, og rundt regnet har den for de tre Aar, der er Tale om, andraget ca. 300 Kr. om Aaret.

Procentvis vil den konstaterede Prisstigning ses af følgende Tal, idet Udgiften i Juli 1914 sættes til 100:

	Udgifter til Fødevarer	Andre Udgifter	Samtlige Udgifter
Juli 1914	100	100	100
Juli 1915	128	106	116
Juli 1916	146	127	136
Februar 1917	158	135	146
Juli 1917	166	144	136

For Fødevarer andrager den samlede Prisstigning saaledes ca. 66 pCt., for de øvrige Udgifter er Stigningen ca. 44 pCt., og for samtlige Udgifter under eet er Priserne nu 55 pCt. højere end i Juli 1914.

I det sidste Halvaar, fra Februar til Juli 1917, har der været nogen Nedgang i Prisen for Kød, hvad der giver et lavere Udgiftstal for Juli end for Februar for Gruppen: Flæsk og Kød. Ligeledes har den følgende Gruppe: Smør, Mælk, Ost og Æg lavere Udgiftstal i Juli end i Februar 1917, idet der har været den fra Vinter til Sommer sædvanlige Prisnedgang for Smør og Æg. For alle de øvrige Grupper af Fødevarer er der fortsat Prisopgang fra Februar til Juli 1917.

Medens man i den af Departementet maanedlig foretagne Prisstistik har ret sikre Holdepunkter for Beregning af Prisstigningen for Fødevarer, maa Beregningen af Prisstigningen for de øvrige Udgiftsposter foretages mere skønsmæssigt. Ved Velvillie fra forskellig Side er det dog lykkedes at skaffe nogenlunde sikre Holdepunkter for Vurderingen af Prisforandringerne.

Saaledes har Departementet henvendt sig til en Del større Handels- og Produktionsfirmaer, der beredvilligt har stillet Oplysninger til Raadighed om Prisstigningen paa Klæder, Fodtøj osv. Som Resultat af disse Oplysninger har man anslaaet den samlede Prisstigning for denne Gruppe fra Juli 1914 til Juli 1917 til ca. 90 pCt.

For Bolig og Vedligeholdelse (herunder indbefattes tillige de nødvendige Nyanskaffelser og Vedligeholdelse af Boligens Inventar, der gennemgaaende er blevet stærkt fordyret) er den samlede Prisstig-

ning fra Juli 1914 anslaaet til 13—14 pCt. Holdepunkter for den skønsmæssige Prisstigning for selve Huslejeløbet er bl. a. fremskaffet ved Henvendelse til de københavnske Huslejenævn og til Københavns Grundejerforening.

For Udgifterne til Brændsel og Belysning er det ikke muligt at benytte det øjeblikkelige Prisniveau til Bestemmelse af Prisstigningen, dels fordi et almindeligt Prisniveau er vanskeligt at fastslaa, og dels fordi det for Brændselets Vedkommende er i høj Grad usikkert, hvorledes Forsyningen vil foregaa. Beregningen af Stigningen i Udgiftstallet er derfor foretaget paa følgende Maade: Man har som Grundlag benyttet det tidligere normale Forbrug; Køkspriserne er regnet til 5 Kr. pr. hl. (den Pris, som Københavns og Frederiksberg Kommuner beregner for et begrænset Kvantum pr. Familie), for Petroleum er Prisstigningen beregnet efter den øjeblikkelige Dagspris, for Gas er regnet 10 pCt. Forhøjelse af Prisen, hvad der i København svarer til den laveste Pris, der for Tiden betales, og for Elektricitet er der regnet helt uden Prisstigning. Resultatet af denne — meget forsigtige — Beregning giver en samlet Prisstigning for Udgifterne til Brændsel og Belysning paa 120 pCt. fra Juli 1914.

Udgifterne til Skatter, Kontingenter, Sygekasse m. m. er opført uden nogen Forhøjelse, og for „Andre Udgifter“ (bl. a. Tobak, Bladhold, Fortæring uden for Hjemmet) er Prisstigningen fra Juli 1914 anslaaet til ca. 40 pCt.

— Som allerede nævnt er de her meddelte Resultater om Prisstigningens Betydning for et normalt Husholdningsbudget baseret paa Oplysninger om Forholdene i Hovedstaden. Imidlertid viser Departementets Prisstistik for Provinsbyerne og det øvrige Land, at der her har fundet en Prisstigning Sted, der ikke er mindre, for visse Varesorter endog større, end Stigningen i Hovedstaden. Man kan derfor gaa ud fra, at den samlede Prisstigning paa et Budget af samme Størrelse som det københavnske vil være nogenlunde ens i Hovedstaden og Provinsbyerne og ligeledes paa Landet for de Husholdninger, der er baserede paa Indkøb af det almindelige Forbrug. For de Husholdninger, der selv fremstiller en Del af de forbrugte Varer, modificeres Forholdet selvfølgelig i nogen Grad.

I vore Nabolande Norge og Sverige er der ligeledes foretaget Beregninger over Prisstigningens Betydning for et Normalbudget. Fremgangsmaaden ved Udregningen er i Hovedtrækkene den samme, som er anvendt for Danmarks Vedkommende, navnlig saaledes, at man gaar ud fra et uforandret Forbrug, saaledes som dette var før Kriegen. Her skal gives et kort Resumé af Undersøgelsernes Resultater.

For Norges Vedkommende angaar Tallene en Række af Landets Byer, og som Grundlag er anvendt et Husholdningsbudget paa 1528 Kr. i Juli 1914. Fra dette Tidspunkt til Maj 1917 har Prisbevægelsen været følgende:

Norge	Udgifter	Udgifter	Pristigning i pCt.
	Juli 1914	Maj 1917	
	Kr.	Kr.	
Fødevarer.....	733	1446	97
Lys og Brændsel...	82	192	134
Beklædning.....	193	368	91
Husleje.....	239	260	9
Øvrige Udgifter....	281	438	56
	ialt 1529	2704	77

For Sveriges Vedkommende er Beregningerne over Prisstigningen foretaget paa Grundlag af Prisforholdene i samtlige Landets Købstæder. Som Udgangspunkt er anvendt et Normalbudget paa 2000 Kr. i Maj 1914, og Prisstigningen er ligesom i Norge beregnet til Maj 1917. Resultatet er følgende:

Sverige	Udgifter	Udgifter	Pristigning i pCt.
	Maj 1914	Maj 1917	
	Kr.	Kr.	
Føde- og Nydelses- midler.....	876	1520	74
Bolig.....	300	324	8
Brændsel og Belysning	97	186	90
Beklædning.....	219	374	70
Skatter.....	122	133	9
Øvrige Udgifter....	386	501	30
	ialt 2000	3037	52

Efter disse Tal skulde den samlede Prisstigning i Danmark saaledes andrage 55 pCt., i Norge 77 pCt. og i Sverige 52 pCt. For Fødevarernes Vedkommende alene er Stigningstallene: Danmark 66 pCt., Norge 97 pCt. og Sverige 74 pCt. Ved en Sammenligning maa der tages Hensyn til, at Beregningen for Danmark er ført op til Juli 1917, medens den for de to andre Lande kun gaar til Maj 1917. De Prisforandringer, der siden er sket, er der altsaa ikke taget Hensyn til i Tallene fra Norge og Sverige.

Den Forudsætning, som har været Grundlag for de her meddelte Beregninger om Prisstigningen, nemlig at Forbruget af de forskellige Fornødenheder har holdt sig uforandret, svarer naturligvis ikke til de virkelige Forhold. I en Tid, hvor Priserne bevæger sig stærkt opad, vil der stadig foregaa Omlægninger af Forbruget, og direkte Indskrænkninger vil selvfølgelig være nødvendige, hvor Stigning i Indtægterne ikke holder Skridt med Dyrtidens stadigt øvede Tryk.

Hvor stor en Del af Prisstigningen, det har været muligt for en Husholdning at undgaa ved egentlige Omlægninger i Forbruget, lader sig ikke beregne med tilfredsstillende Nøjagtighed, og man skal derfor heller ikke gøre noget Forsøg herpaa. Paa visse Punkter af Forbruget kan det dog med nogenlunde Sikkerhed fastslaaes, at der er sket almindelige Ændringer, nemlig dels hvor Rationeringsforanstaltninger direkte tvinger til Omlægning, og dels hvor Prisstigningen paa en Vare har været saa stærk, at Varen i Almindelighed er trængt ud af de mindre bemidlede Husstandes

Forbrug. Saaledes har Brodrationeringen normalt tvunget Forbruget fra Franskbrød og Sigtebrød over til det grove Rugbrød. Den særlig høje Pris for Smør kan normalt antages at have indskrænket Forbruget af denne Vare siden 1914 stærkt til Fordel for Surrogaterne, Margarine og Fedt. Ligeledes vil Forskellen i Pris paa Kød og Flæsk, fremkaldt af Maksimalprisen paa den sidste Vare, indskrænke det normale Forbrug af Kød og udvide Forbruget af Flæsk. Endelig vil Forbruget af en Vare som Æg paavirkes stærkt i nedadgaaende Retning, naar Priserne stiger stærkt, uden at man dog i dette Tilfælde kan pege paa nogen bestemt Vare, der i Forbruget kan træde i Stedet for Æg.

Forsøger man skønmæssigt at vurdere den økonomiske Virkning af de her nævnte Indskrænkninger og Omlægninger i Forbruget, vil man kunde anslaa de indvundne Bespareser til ca. 100 Kr. aarlig paa et Husholdningsbudget paa 2000 Kr. Efter en saadan Berøgning skulde Udgifterne til Fødevarer efter Priserne i Juli 1917 ikke andrage 1580 Kr., men ca. 1480 Kr. Stigningen i Udgiften til Fødevarer vilde derefter udgøre ca. 56 pCt. i Stedet for de ovenfor angivne 66 pCt., altsaa ca. 10 pCt. mindre. I Forhold til det samlede Budget paa 2000 Kr. vil Besparselsen udgøre ca. 5 pCt. og altsaa bringe den samlede Prisstigning ned fra 55 til 50 pCt.

Med Hensyn til denne Beregnings praktiske Betydning, maa det dog bemærkes, at den forudsætter Mulighed for at skaffe sig den billigere Vare i Stedet for den dyrere. Paa dette Punkt maa der regnes med saadanne Vanskeligheder, som at Margarine, Fedt og Flæsk kun kan faas i begrænset Mængde. Dels paa Grund af dette særlige Forhold, og dels paa Grund af den hele skønmæssige Fremgangsmaade ved Udregningen af den mulige Besparselse, vil Resultatet kun kunne anvendes med Forbehold.

For 1 Krone aarlig sikrer Du Dig Støtte og Hjælp, om Uheld eller Ulykke rammer Dig

En tilfredsstillende Ordning.

Som vore Læsere ved, forsøgte Centralorganisationernes Lønningsudvalg at formaa Finansministeren til enten at udbetale et Forskud paa Dyrtidstillæget eller ogsaa garantere Københavns Kommune Pengene for de Statstjenestemænd, der havde tegnet sig for 6 Hl. Koks, og som Kommunen leverede i September Maaned.

Finansministeren stillede sig særdeles forstaaende overfor en Ordning med Kommunen, men hans Raadgiver, Generaldirektør M. Koefod, nærede store Betænkeligheder ved en saadan Ordning; idet samme Generaldirektør holdt frem det praktisk umulige ved at gennemføre Garanti, hvorvæd Beløbet for de om-

talte Koks kunde fradraget i Dyrlidstillæget den 1. Oktober.

Nogle Konferencer med Generaldirektor Koefod førte som bekendt kun til at konstatere denne Mands ringe Velvillie og overraskende manglende Behændighed til at fremskaffe en Ordning, der kunde ihvertfald gavne de daarligst stillede Tjenestemænd.

Centralorganisationens Ledere var da lige vidt. Det var klart, at mange Tjenestemænd ikke ejede de 30 Kr., som var en Nødvendighed, naar Kommunens Inkassator kom, thi i modsat Fald vilde Bestillingen blive annulleret, og uden Brændsel med vorl Klima, vilde kun gøre Tilværelsen for Tjenestemændene endnu værre og gøre Harmen imod dem der bestemmer større.

„Dansk Jernbaneforbund“, der staar som Medlem af Arbejdernes Fællesorganisation, fik for deres københavnske Medlemmer bragt en Ordning i Stand derved, at Forbundet gennem Fællesorganisationens Brændselsforretning, imod fornøden økonomisk Garanti, fik tilstillet saa mange Mærker, som var nødvendig for de Medlemmer, der ønskede at modtage dem, og som kunde tjene som et Beløningsmiddel, idet hvert Mærke repræsenterer en Værdi af 1 Kr.

Udrustet med saadanne 30 Mærker kunde enhver af Dansk Jernbaneforbunds Medlemmer afvente Inkassatoren, thi Betalingen for Mærkerne vilde med Generaldirektorens Velvillie blive tilbageholdt ved Udbetalingen af Dyrlidstillæget d. 1. Oktober.

Vort Forretningsudvalg blev af Forretningsføreren for Dansk Jernbaneforbund gjort opmærksom paa denne Ordning, og tiltrods for, at vor Organisation ikke staar som Medlem af Arbejdernes Fællesorganisation, stillede man sig herfra saa elskværdig at give os samme Løjlighed til at erhverve Mærker, som D. J. F. havde faaet. Samtidig reledede Foreningen en Henvendelse til vor Generaldirektor og Regnskabsdirektor, der viste største Forstaaelse og Imødekommenthed over for vore Medlemmer, der ønskede at reflektere paa Ordningen, vilde sørge for, at de 30 Kr. fradrages Dyrlidstillæget 1. Oktober. Samtidig stillede „Dansk Jernbaneforbund“ sig saa velvillig at lade deres Kontor foretage Udleveringen af Mærkerne til Lokomotivpersonalet.

Naar vi har gjort denne Sag til Genstand for nærmere Omtale, er det fordi det er glædeligt at konstatere, hvad et godt Samarbejde mellem Jernbanorganisationerne betyder; men tillige for at anføre, at vore Tillidsmænd glædede sig over, at de ikke alle Vegne mødte Afslag. Generaldirektor M. Koefods ubegribelige Stilling havde ikke paavirket hverken vor Generaldirektor eller vor Regnskabsdirektor, og for deres Forstaaelse og Velvillie bringer vi dem og Dansk Jernbaneforbund vor Tak.

Glem ikke at sende nødvendige Meddelelser
til Hovedbestyrelsen og Bladet

25 Aars Jubilæum.

M. Soby.

Den 6. September d. A. har Lokomotivmd. M. Soby været i Statsbanernes Tjeneste i 25 Aar.

Soby udstod sin Læretid hos S. Frichs Efterfl., Ar., fra 1885 til 1890, arbejdede derefter som Maskinarbejder hos samme Firma til 92, begyndte paa Centralværkstedet i Ar. den 6te September s. A. Ansattes derefter som Lokomotivfyrbøder i Struer 1ste Maj 1893, forfremmedes til Lokomotivfører i Ar. 1ste April 1900, og overtog endelig Stillingen som Lokomotivformand i Skanderborg 1ste Januar 1915.

Jubilæren var i den Tid, han stod i D. L. F. et udmærket Medlem indenfor samme, der stedse havde Forstaaelsen af, hvad man skylder sin Forening, nemlig loyal Tilsidesættelse af egne eller lokale Kræv til Fordel for store eller større Interesser til Gavn for del samlede Hele. — Vi gratulerer.

25 Aars Jubilæum.

Lokomotivfører F. P. Borgesen, Kjøbenhavn G., fejrede den 1. August 25-Aars-Dagen for sin Ansættelse som Lokomotivmand. Jubilæren har altid været ansat paa Sjælland, at den Tid han var Lokomotivfyrbøder gjorde han Tjeneste i Roskilde, ved sin Forfremmelse til Fører forflyttedes Borgesen til Masnedssund, men

har nu i en længere Aarrække gjort Tjeneste i København.

Jubilaren er godt kendt blandt sine Medansatte og kendt for sin retskafne Færd blandt os, og hans brede, djærve Fremtræden, der i meget minder om

F. P. Børgesen.

Sømandens, har vundet ham mange Venner blandt Lokomotivpersonalet.

Jubilaren blev da ogsaa paa Jubilæumsdagen hædret ved en festlig Sammenkomst paa Gb., hvor der overrakte ham et Gulduhr til synligt Minde om Dagen. — Jubilaren modtog paa Jubilæumsdagen mange Lykønskninger fra nær og fjern. Til disse mange slutter vi os med en Tak for den svundne Tid og Ønsket om Held og Lykke for den kommende.

P. S. Antonsen.

Den 1. August var det ligeledes 25 Aar siden, at P. S. Antonsen ansattes som Lokomotivmand, idet

han ansattes den 1. August 1892 i Struer. Ved Fremmelsen kom Antonsen til Thisted, men har i de sidste 10 Aar været i Viborg. Jubilaren er meget afholdt af alle, han kommer i Berøring med, er et trofast Medlem af vor Organisation og modtog paa Jubilæumsdagen mange Beviser paa, hvor afholdt han er.

P. C. Wanting.

Endvidere fejrer Lokomotivfører P. C. Wanting, Struer, 25 Aars Jubilæum, som Lokomotivmand. Jubilaren er meget afholdt af det Personale, han kommer i Berøring med. Vi sender ham vore hjerteligste Ønsker i Anledning af Dagen.

Hovedbestyrelsesmødet

15. August 1917.

Alle var mødt.

Punkt 1. Meddelelser fra Formanden.

Formanden oplæste forskellige fra Generaldirektoratet modtagne Svarskrivelser.

Omtalte Vamdrup Sagen og meddelte, at han i Henhold til Skrivelse fra Generaldirektoratet havde modtaget 1500 Kr. til Fordeling blandt de paagældende.

Lillie redegjorde for denne Sag, der i sin Tid var rejst af Jernbaneforeningen, omtalte Forhandlingen hos Generalsekretæren og oplæste den fra Mødet udarbejdede Forhandlingsprotokol og meddelte, at Foreningen af Generalsekretæren havde faaet tilstillet en Oversigt over de Lokomotivmænd, der kunde komme i Betragtning. — Henstillede, at Forretningsudvalget, suppleret med Lokf. Lillelund foretog Fordelingen, og at Pengene udbetaltes ved Foreningens Hovedkasserer.

Dette vedtoges.

Formanden oplæste derefter en Indbydelse fra

Dansk Jernbaneforbund, til at lade Foreningen repræsentere ved Forbundets Kongres i Aarhus d. 13., 14. og 15. September.

Hertil valgtes Lokfyrb. Soph. Jensen, Aarhus. De øvrige Meddelelser fra Formanden toges til Efterretning.

Punkt 2. Meddelelser fra de staaende Udvalg.

Forretningsudvalget. Lillie refererede de forskellige af Forretningsudvalget behandlede Sager og oplæste de til Generaldirektoratet fremsendte Skrivelser. Omtalte Forretningsudvalgets Korrespondance med det norske Lokomotivmands Forbund i Anledning af Lønkonflikten og meddelte endelig, at Generaldirektionen havde stillet sig imødekommende overfor det Personale, der i Perioden 1. Maj 1909 til 30. April 1910 havde udført Tjeneste paa Strækningen Esbjerg—Varde. Forretningsudvalget havde foranlediget, at de paagældende var underrettet og Regningskrav fremsendte.

Mortensen redegjorde for Foreningens Stilling til de Ændringer. „J. F.“ havde ønsket vedrørende Togreglementets § 43 og 44, oplæste den Skrivelse, der i den Anledning var indsendt til Generaldirektoratet.

Hovedbestyrelsen gav Forretningsudvalgets Arbejde og Skrivelsen om § 43 og 44 sin Tilslutning.

Bladudvalget. Vording gennemgik Bladets Regnskab, der viste et Underskud paa ca. 300 Kr. som Følge af de meget høje og stadig stigende Papierspriser. Imidlertid haabede han, at den Merindtægt, Foreningen vilde opnaa af Anoncerne, vilde bøde paa de 300 Kr. saaledes, at Budgettet ved Regnskabsaarets Slutning dog vilde kunde balancere.

Udvalgets Meddelelser toges til Efterretning. Hovedbestyrelsen paalagde Udvalget og Redaktøren den største Sparsommelighed.

Redaktøren meddelte, at ved at gaa over til at trykke Bladet paa en ringere Papirkvalitet, kunde der spares noget, men han vilde bestemt ikke tilraade dette.

Lønningsudvalget. Johansen omtalte forskellige Sager, Lønningsudvalget havde behandlet. — Toges til Efterretning.

Velfærdsudvalget. Johansen omtalte Udvalgets Arbejde og meddelte, at Sektionschefen i 1. Sektion havde givet Løfte om Anbringelse af Uhre paa forskellige Opholdsværelser.

Det vedtoges paa Henstilling af Velfærdsudvalget at tilskrive Generaldirektoratet om Indretning af Læseværelser ved forskellige Depoter.

Punkt 2a. Meddelelse fra Fællesudvalget. Lillie refererede forskellige Sager, bl. a. Fordelingen af Gratialebeløbet og meddelte, at Fællesudvalget ved Skrivelse til Generaldirektoratet havde protesteret imod Fortolkningen af det Nattillæg, der tilstaaes som Godtgørelse ved Udstationering. Toges til Efterretning.

Meddelelse fra C. O. Formanden oplyste om C. O.s Henvendelser angaaende et Dyrtidssupplements tillæg, og meddelte, at der den 16. vilde blive rettet

en meget indtrængende Henstilling til Regeringen. Refererede en Samtale med Forretningsførereren for „D. J. F.“ angaaende Jernbancorganisationernes Stilling ved Forhandlingerne om Dyrtidstillægget for 1918.

Formandens Oplysninger toges til Efterretning.

Punkt 3. Hovedkassererens Kvartalsberetning. Hovedkassereren gennemgik Regnskab. Toges til Efterretning.

Formanden for det kritiske Revisionsudvalg vekslede forskellige Bemærkninger med Hovedkassereren angaaende Forretningsgangen ved Revisionsarbejdet.

Punkt 4. Tjenestetidssagen. (En Henstilling fra Ministeren). Lillie redegjorde for Tjenestetidssagens Forløb og oplyste om en Henvendelse dels til Generaldirektøren, dels til Ministeren angaaende Nattillægget. Han forelagde for Hovedbestyrelsen en Henstilling fra Ministeren, som han anbefalede at følge.

Lillelund, der sammen med Lillie havde deltaget i Henvendelsen hos Generaldirektøren, bekræftede Lillies Fremstilling og vilde ligelædes under Hensyn til de foreliggende Forhold anbefale Hovedbestyrelsen at tage Ministerens Henstilling til Følge.

Dette vedtoges.

En af Maskiningeniøren i 1. Distrikt udsendt Bekendtgørelse angaaende Kullempningen var Genstand for Behandling, og det vedtoges at rette Henvendelse til Generaldirektoratet med Beklagelse dels over Fortolkningen, der forringer Tjenestetidsreglernes Bestemmelse, dels over at Maskiningeniøren paa egen Haand tillader sig at udstede Bekendtgørelse om Forstaaelsen af Tjenestetidsreglerne.

Punkt 5. Rangermaskinernes Betjening og Bemanning. Lillie omtalte i Korthed denne Sag, der ved tidligere Lejligheder har været indgaaende drøftet. Det vedtoges at rette Henvendelse til Generaldirektoratet om paa kommende Finanslov at søge Hjemmel for en tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal. — Dette vedtoges.

Punkt 6. Lønsagen. Blev Genstand for en indgaaende Drøftelse. Det vedtoges, at Lønudvalget til næste Møde fremsætter sine Synspunkter paa Lønsagen.

Punkt 7. Nedsat Kørehastighed og Hastighedstavlerne. Henvistes til Forretningsudvalget.

Punkt 8. Eventuelt. En Sag fra Gb. blev Genstand for Behandling.

Det vedtoges at henvise den til Forretningsudvalget.

Referat

af Lokomotivførererkredsens Bestyrelsesmøde 15. Aug. 1917. — Alle var tilstede.

Punkt 1. Formanden omtalte forskellige Sager og kom blandt andet ind paa en af et Medlem fra Aalborg rejst Sag. I denne Sag blev der truffet Bestemmelse.

Lillelund refererede en Sag fra Assens, og det besluttedes at henlægge denne.

Det besluttedes derefter, at Formanden skulde foretage en Rejse til forskellige Afdelinger af foreningsmæssige Hensyn.

Punkt 2. Kassererens Beretning.

H. Kann gennemgik Regnskabet. Dette udviste for 1ste Halvaar en Indtægt af 2210 Kr. og en Udgift paa 2734 Kr. Kassereren oplyste, at Underskudet var ca. 524 Kr., men dette fremkom, fordi at Udgiften til Generalforsamlingen laa paa 1ste Halvaars Regnskab, og at Regnskabet for hele Aaret formentlig vilde komme til at passe med Budgettet, forsaavidt der ikke indtraf særlige Forhold.

Regnskabet toges til Efterretning.

Punkt 3. Eventuelt.

Det vedtoges under dette, at man skulde rette Henvendelse til Generaldirektoratet angaaende den indsendte Ansøgning om Kitler til Lokomotivførerne.

C. M. C.

Støt vor Organisation i Ord og Gerning

Lokomotivfyrbøderkredsens Bestyrelsesmøde

den 15. August 1917.

Punkt 1. Meddelelse fra Formanden.

Formanden refererede forskellige Sager og Forespørgsler, Afdelingerne siden sidste Møde havde rettet. — Omtalte Forflyttelserne til Fa., der havde bevirket Forskydninger blandt Rangerførerne. Forskellige Anciennitetsspørgsmaal havde været Genstand for nærmere Undersøgelser, og Afgørelserne havde været tilfredsstillende. Spørgsmaalet om Rangermaskinernes Betjening vilde blive behandlet paa Hovedbestyrelsesmødet. En Fortolkning af, hvorledes Kullempningen skulde forstaaes for 3 og 4 akslede Tendere, som Maskiningeniøren i 1. Distrikt havde udsendt, var forelagt Generaldirektøren. En skriftlig Beklagelse herom vilde Hovedbestyrelsen fremsætte.

Formanden havde besøgt forskellige Afdelinger for nærmere at motivere Ekstrakontingentet, han kunde meddele, at han alle Vegne havde mødt en god Forstaaelse.

To Udtalelser, en fra et Medlem i Gedser og en fra den fung. Lokomotivformand paa Gb. blev behandlet. For den førstes Vedkommende besluttedes, at forsaavidt Medlemmet ikke kunde fremføre Beviser for sine Udtalelser, vilde Kredsbestyrelsen for Delegeretmødet forelægge Sagen og kræve Tilladelse til Aktion.

Hvad angik den fung. Lokomotivformands Udtalelser, var disse, der er fremsatte i Vidners Nærværelse, saaledes, at Sagen henvistes til H. B.

Punkt 2. Kassererens Kvartalsberet-

ning. Kredskassereren forelagde Kredsens Regnskab, der var opgjort pr. 12. August. — Det viste sig, at Regnskabet i Forhold til Budgettet stod, trods de stadig stigende Priser, ret tilfredsstillende.

Punkt 3. Eventuelt. Formanden foreslog, at man anskaffede Springbind til alle Afdelinger og enkelte Underafdelinger, saaledes at Skrivelser og Cirkulærer af Interesse for samtlige Medlemmer kan samles deri og henligge til Gennemsyn paa Opholdsværelserne.

P. A. Jensen.

Husk Indmeldelse i Hjælpefonden

Det ekstraordinære Hovedbestyrelsesmøde 31. August 1917.

31. August 1917.

Formanden fraværende paa Grund af Mødet i C. O.

Dagsorden: Situationen.

Efter en meget lang Forhandling besluttedes det at indkalde til ekstraordinært Delegeretmøde i Aarhus den 15. September Kl. 2 Em. med følgende Dagsorden:

„Tjenestemandorganisationernes Stilling til den Situation, der er opstaaet ved Regeringens Holdning til Kravet om et Supplementstillæg for 1917 og Dyr-tidstillæg for 1918“.

Det besluttedes endvidere at afholde ekstraordinære Kredsgeneralforsamlinger samme Dag Kl. 11 Fm. med Dagsorden:

„Sanktion af Beslutninger om Opkrævning af Ekstrakontingent.“

C. M. C.

Foreningen af Pensionister.

D'Herr. Stationsforstandere!

Foreningen af Pensionister tillader sig at anmode d'Hrr. om godhedsfuldt at lade uddele en Løbeseddel til Pensionister, naar de hæver deres Pension og om muligen formaa en af dem til at være Tillidsmand for dem, der er bosat ved Deres Station. Løbeseddelen vil blive d'Hrr. tilsendt i September.

Formanden for Foreningen er pens. Togfører Chr. Sørensen, Helsingør, Kassereren er pens. Togfører H. Hetmar, Peder Skramsgade 7, 3. Sal, Kjøbenh. K.

Bestyrelsen.

Hjertelig Tak.

Alle dem der viste mig Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag og derigennem bidrog til at gøre Dagen til en Højtidsdag for mig, beder jeg modtage min hjerteligste Tak.

F. P. Børgesen.

Skibsbygning efter en Standard Type.

Flere Værfter i England vil slaa ind paa Bygningen af Standard Fragtbaade, d. v. s. Massefabrikation af en ganske ens Type Fragtbaade, hvorved Bygningen betydelig skal kunne fremskyndes. Tanken er ogsaa optaget herhjemme, og i det mindste et dansk Værft har saaledes Bestilling paa ti ganske ens Baade, hvad der jo simplificerer Bygning og Anskaffelse af Materialer ganske betydeligt.

Tyske Blade slaar i den sidste Tid til Lyd for det samme Princip, saaledes at den tyske Handelsflaade efter Krigen kan være fuldtud konkurrencedygtig, men hævder samtidig, at dette Princip ikke tidligere har været anvendt i Tyskland, hvor man først og fremmest har lagt an paa at præstere første Klasses Arbejde, hvor alle de sidste ny tekniske Fremskridt kunde komme det af Rederiet bestilte Fartøj tilgode. Dette er Grunden til, at de tyskbyggede Skibe i Reglen var dyrere end de engelske, og at de tyske Værfter heller ikke havde saa mange Bestillinger fra Udlandet.

Slukning af Bønzinbrand.

En Række Forsøg, som nylig er afholdt i England, har vist, at den bedste Maade at slukke en mindre Bønzinbrand paa er ved at overdænge den brændende Vædske med en Blanding af 5 Kilogram tvekulsturt Soda og 6 kg. Savsmuld, som endda ikke behøver at være vaadt, men blot maa være fri for Spaaner og Pinde. Teorien, der ligger til Grund for Ildslukningen, gaar ud paa, at Savsmuldet ved at flyde paa den brændende Vædskes Overflade udelukker Luftens Ilt, og Flammens Hede frembringer da Kulsyre, som hjælper til Ildens Udslukning. Savsmuld alene giver ogsaa gode Resultater, langt bedre end Sand og lignende Materiale.

Lækager paa Beholdere med brændbare Væsker.

En Lækage paa f. Eks. en Bønzinbeholder er en stor Kilde til Fare; en gammel Metode, som imidlertid kun er kendt af ganske faa, til at standse en saadan mindre Læk, er at smøre den over med et tykt Lag Sæbe, som arbejdes godt ud i Revner og Sprækker. Den gammeldags gule Stangsæbe egnede sig særlig godt. For yderligere at gøre den midlertidige Istandsættelse sikker, kan Sæbeplastret omvikles haardt med Bændler eller med en Bandage af Klæde eller lign. Har man lidt Shellac vil Forbindingen endda blive vandtæt.

Langtrækkende Radiostationer.

Saavel Holland som Portugal er i Færd med at

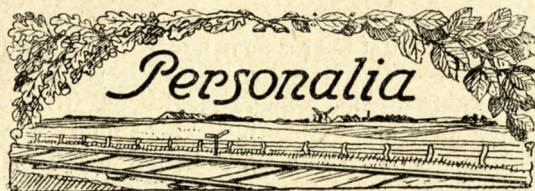
bygge Radiostationer, som skal sikre Moderlandets Forbindelse med sine Kolonier. Den hollandske Regering vil rejse et Par mægtige Taarnstationer, som skal staa i Kommunikation med hollandsk Indien, medens Portugals Radiovirksomhed skal udgaa fra Lissabon til Kolonierne.

Turbodynamoer paa 100 Watt.

Til Forsyning af Lanterner og øvrige Lamper paa Damplokomotiver bygger det bekendte „General Electric Co.“ smaa Turbodynamoer med en Ydeevne paa 100 Watt ved 6 Volt. Turbinen, som lober med en Hastighed af 3600 Omdr. pr. M., har ét Tryktrin, og arbejder med et Damptryk ved Stopventilen paa 6,4 Atm., som vedligeholdes automatisk, og Dynamoer er en kompond-viklet Jævnstromsdynamo. Hele Gruppen vejer ca. 60 kg. og maaler 0,6 m i Længden og 0,38 m. i Højden og Bredden.

Tilsætning af Kobber til Forhindring af Staalets Tæring.

Nogle interessante Forsøg med Tilsætning af Kobber til Staal har fornylig i Amerika vist, at Modstanden mod Tæring forøges ganske betydeligt. Selv en ganske lille Procent — 0,25 — har en stor Indflydelse, ja endog saa lille en Tilsætning som 0,01 var mærkbar. Nu er Forsøgene ført til Ende, og Resultaterne foreligger ifølge Mech. Eng. saaledes, at man med Bestemthed kan sige, at Staal- eller Jernplader, som indeholder Kobber, viser en betydelig forøget Modstandsevne mod Tæring, naar de udsættes for Atmosfærens Paavirkning. Det bedste Forhold er, naar Kobber tilsættes i Forholdet 0,25 pCt.

Traadt udenfor Nummer:

Lokfører N. J. N. Purup, Aarhus H., efter Ansøgning fra 1. Sept. 1917 til 31. Aug. 1918.

Afskediget:

Lokomotivmester P. Nissen, Dbm., Fredericia, af H. M. Kongen, efter Ansøgning paa Grund af Alder i Naade fra 31. Aug. 1917.

Lokfører J. Alsing, Fredericia, efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra 31. Oktober 1917.

Lokfører J. A. M. Jensen, Aarhus H., efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed med Pension fra 30. November 1917.

Afgaaet ved Døden:

Lokfører T. C. V. Poulsen, Frederikshavn, den 26. Juli 1917. — C. L. Bruun, Kbhvns. Personbg., den 4. August 1917.

1. August 1917.

Udnævnt af Hs. Maj. Kongen:

Maskiningeniør H. A. C. C. Kihl, Centralvækst, Aarhus, efter Ansøgning til Maskiningeniør I. ved 3. Distrikt, Maskintjenesten, Struer.

14. August 1917.

Forflyttet efter Ansøgning:

Lokfører H. C. V. Martinsen, Vedde, til Kbhavns Personbg.

1. September 1917.

Udnævnt af Hs. Maj. Kongen:

Ingeniørassistent under 17. Lønkl. P. K. C. Lørup, 1. Distrikt, Maskintjenesten, Kbhavn, efter Ansøgning til Maskiningeniør H. ved Centralværkstedet, Aarhus.

Forflyttet efter Ansøgning:

Lokfører J. K. Nielsen, Struer, til Aarhus H. — J. Jørgensen, Struer, til Aarhus H. — V. V. C. Hested, Kbhavns. Personbg., til Vedde. — E. M. Petersen, Korsør, til Kbhavns. Personbg.

Til Medlemslisten.**Overført fra D. S. & M. F.**

Lokfyrb. Valdemar Jensen, Aarhus, Viggo Chr. Pedersen, Brande, Hans Peter Christensen, Brande.

Udmeldt fra 1/7 1917.

Lokfyrb. (Nr. 307) H. C. Petersen, Roskilde.

Bytning.

Undertegnede Lokfyrb. i Aalborg ønsker at bytte Opholdssted med en Kollega i Aarhus.

A. M. Tønning,

Christiansgade Nr. 48, St. t. h., Aalborg.

Adressefortegnelse.**Hoved- og Kredsbestyrelse:**

Formand: Chr. Christensen, Finsensgade 40, Esbjerg.

Kasserer: Chr. Larsen, Dybbølsgade 14^a, København B.

Sekretær og Redaktør: C. M. Christensen, Vesterbrogade 98 a². — Telf. Vester 2895 v.

Expeditor: Alf. Olsen, Gedser.

Lokfører Kredsens Formand: M. Mortensen, Rosenvænget, Esbjerg.

Lokfyrb. Kredsens Formand: Rich. Lillie, Classensgade 49³, København Ø. — Tlf. Øbro 3219 x.

Lokfører Kredsens Kasserer: H. Kann, Dybbølsgade 26²,

Lokfyrb. Kredsens Kasserer: Soph. Jensen, Bülowsgade 57¹, Aarhus.

HAFNIA

Samlet Forsikringsbestand
over 275 Mill. Kr.

Samlede Garantimidler
over 7 5 Mill. Kr.

Godt økonomisk Nyt!**Klingry Sæbespaaner.**

Den mest økonomisk og let
teste Maade at bruge Hushold
ningssæbe paa. **Faas overalt.**

Vil klæder dem paa alle 3
for ca. 1/2 Pris

Costumer

blaa & sortSerges
kulørte, engelske
Alpaca graa &
sorte.

Overstykker Alpaca & kul.
Pigekjoler & Overstykker
Drengetøj — Stortrøjer.

PRØVELAGERET
NØRREBROGADE 187¹.

Haslund & Larsen,

Vinhandlere,

Nørrevoldgade 27.

Telefon 1899.

Telefon 1899.

Prima vellagrede Vine og Spirituosa.

Udgaar 2 Gange maanedlig. **Redaktion:** Vesterbrogade 98 a², Kjøbenhavn B. Tlf. Vester 2895 v.

Abonnementspris: 2 Kr. 50 Øre aarlig. Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Annonce-Ekspeditioner: { For Kjøbenhavn: **C. Hansen**, Sommerstedgade 22², Telefon Vester 4011.
For Provinsen: **L. Rasmussen**, Hans Tausensgade 14, Odense. Telefon 2288.

Emanuel Møller & Co., Vinhandlere,

St. Pederstræde 34 og 36 (ved Vestervold).

Telefoner 4518—2897

Kvaliteten gør Udslaget.

Ved nye Etableringer og eventuelt Skifte af Leverandør vil d'Herre Købmænd ikke blive skuffede ved at træde i Forretningsforbindelse med os. Som Grund for dette anføres, at vi siden Etableringsaaret 1895 har opnaaet en meget betydelig Omsætning.

Abonner paa

SOCIAL-DEMOKRATEN

Abonnement:

Pr. Kvartal 3 Kr. 90 Øre.

Maaned 1 - 30

Uge 30

Kontorer:

N. Farimagsgade 49

Telefon Central 1395 og 7495

HUSK! CHRISTIAN SCHERF Herrelingeri

Stort Udvalg i Manchetskjorter, Undertøj, Hatte, Slips, Regnfrakker, Motortrækker

NØRREBROGADE 164.

Telf. Taga 1567.

Bemærk! Mod Forevisning af Medlemskort erholdes 5 pCt. Rabat.

CHR. HELMBÆK
Nørrebrogade 206

Cigar- og Vinhandel

Telefon Taga 297 y.

Damer!

Hattene pyntes gratis.

Vi har nu fremlagt vore Straahatte til Damer og Børn. Billigste Priser paa Pladsen. Kun i Partivarehandelen. Frederiksborggade 1 (lige overfor Rosenborggade.)

Husk

Hørkram- & Detailhandel

Vedbækgade Nr. 10.

Udsalg af Kul, Koks og Brænde.

- Altid ekstra gode Kvaliteter -

Telf. Taga 922 x.

Kolonialforretningen,

25 — Ægirsgade — 25

Ægte holl. Java-Kaffe

Kolonial og Material

Georg Bestles Vine.

P. ANDERSEN. Tlf. Taga 220 x.

35 Vestergade 35 „Bristol“
o o o Ved Siden af

Er Københavns billige Kaffelager.

Husk dobbelt Vægt gives af alle Kvaliteter, for derved at bevise vore billige Priser paa vor extra Kvalitet, som sælges til vore almindelige Butikspriser: 45 à 49 Ø. pr. 1/8 Kilo.

Ordre pr. Telefon inden 12 expederes samme Dag.

Vesterbros Skotøjshus

15, Absalonsgade 15,
bør være Deres FODTØJ
Leverandør i

Forretningen grundlagt 1879.

Det ærede Publikums Opmærksomhed henledes paa min

Frukt-, Hørkram- og Colonialhandel

Jesper Brochmannsgade 11

[Hj. af Rantzaugade]

Friske Grøntsager hver Dag

Flytning og al Kørsel besørjes. Trækvogne udlejes

Kul, Koks og Briketter til billigste Priser

Tlf. Nora 1193 x. Ærb. H. H. HANSEN

O. GREGERSENS

Blomster-Forretning
BLAAGAARDSGADE 25.

Telefon Nora 1979.

Leverandør til Jernbanen i 25 Aar.

BØRNE-MØBELFABRIKKEN

ER BILLIGST NANSENGADE 5.

TELEFON: BYEN 5009 V.

Ryg

CREMO

Tobak.

J. A. Peters Eff. G. Worm,

Glarimester & Rullegardin-

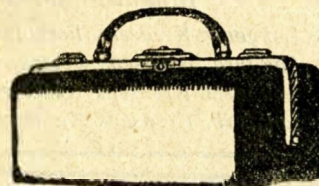
Fabrikant.

Gasværksvej 12. Tlf. Vester 293

Stort Udvalg af indrammede Billeder.

Bygningsarbejde udføres. Glaslofter opsættes.

Overslag gratis.

Reparationer udføres.

Lædervare Forretningen,

Sdr. Boulevard 46
anbefales.

Rejsekufferter, Citytasker, Portemonnær
Skoletasker, Tegnebøger m. m.
i stort Udvalg.

Modeforretningen „Lilli“

GODTHAABSVEJ 55

Tlf. 887 y.

Tlf. 887 y.

DAME- OG BØRNEHATTE.

ENGBELSK SPISESTUE

Smuk, lys Eg, komplet, 500 Kroner

Moderne Eg. Spisestue 250

BJELKES ALLE 18 St. o. G.

Læderhandel, Ærovej Nr. 2 anbefales.